

OBSAH

Úvod	5
1. Dvoukolový systém v českých zemích před 1. světovou válkou a fragmentace ve volbách	7
1.1 Volební systém a systém politických stran v českých zemích před první světovou válkou a po ní	11
1.2 Celková fragmentace	15
1.3 Fragmentace na úrovni obvodů	17
1.4 Závěr	19
2. Střet katolických a pokrokařských stran	27
2.1 Co způsobilo nepoměr mezi hlasy a mandáty u katolických stran?	28
2.2 Počty kandidátů a postupy do druhého kola	31
2.3 Pokrokový blok	34
2.4 Charakter soutěže ve druhém kole 1911	37
2.5 Pre-národní fronta?	42
2.6 Závěr	43
3. Většinový volební systém: pohřebiště, nebo inkubátor stranické plurality?	47
3.1 Hlavní otázky a odpovědi	48
3.2 Senát Parlamentu ČR a jeho volební systém	51
3.3 Složení Senátu Parlamentu ČR	53
3.4 Dopady volebního systému	56

4. Senátní volby: typologie obvodů	
z pohledu úspěšnosti a reálné soutěže kandidátů	59
4.1 Základní (systémové) charakteristiky volebního systému	59
4.2 Data a metody	60
4.3 Nejčastěji postupující kandidáti do druhého kola	62
4.4 Volební účast	64
4.5 Počet kandidátů v obvodech	65
4.6 „Soutěživost“ senátních obvodů	66
4.7 Úspěšnost jednotlivých politických stran	68
4.7.1 ČSSD	68
4.7.2 KDU-ČSL	70
4.7.3 KSČM	72
4.7.4 ODS	74
4.7.5 „Občanský proud“ zastoupený ve Sněmovně	76
4.7.6 Nezávislí kandidáti bez podpory politické strany s parlamentní zkušeností	79
4.8 Závěr	80
5. Změna volebního systému roku 2000	85
5.1 Důvody změny volebního systému	86
5.2 Hledání řešení	87
5.3 Další diskutované otázky	90
5.4 Varianty rozdělení mandátů	91
5.5 Volební reforma a Ústavní soud	93
5.5.1 Počet volebních obvodů	95
5.6 Závěr	97

6. Jaký volební systém pro Českou republiku?	103
6.1 Politický rámec nápravy parlamentního režimu: role volebního systému	104
6.1.1 Koncentrace stranického systému.....	104
6.1.2 Koncentrace politických stran	106
6.1.3 Otázka antisystémových a extrémních politických stran ...	108
6.2 Politický rámec nápravy českého parlamentního režimu: jaký volební systém?	110
6.2.1 Stanovení priorit	111
6.2.2 Jaký volební systém?	112
6.2.3 Přednosti dvoukolového absolutně většinového volebního systému	113
6.2.4 Nedostatky dvoukolového absolutně většinového volebního systému a možnosti jejich zmírnění	114
6.3 Závěr	115
7. Je zapotřebí, abychom přešli k většinovým volbám do Poslanecké sněmovny?	119
7.1 Hlavní funkce volebních systémů	119
7.2 Volební systémy v českém kontextu.....	120
7.3 Zmařený pokus o změnu volebního zákona	123
7.4 Odpověď na námitky proti volebním systémům s většinovými prvky	127
7.5 Sofistické dedukce z některých matematických simulací.....	128
7.6 Máme dnes zavádět většinový systém?	131
8. Malapportionment a gerrymandering: lze se jich při 200 volebních obvodech vyvarovat?	137
8.1 Volební geometrie a princip rovnosti volebního práva.....	138
8.1.1 Malapportionment	138
8.1.2 Gerrymandering.....	141
8.2 České zkušenosti s volební geometrií	143
8.3 Závěr a doporučení.....	147

9. Většinový systém a rizika lokálně-personální fragmentace	151
9.1 Výchozí situace	156
9.2 Regionalizace a personalizace politiky	157
9.3 Diagnóza situace dle PVP a alternativní pohled	165
9.4 Proliferace veto players	168
9.5 Rozbitý řetězec delegace moci	169
9.6 Hrozba fragmentace stranického systému	170
9.6.1 Anglická cesta	172
9.6.2 Italská cesta	172
9.6.3 Litevská cesta	174
9.6.4 Maďarská cesta	176
9.7 Další problémy	176
9.8 Závěr	177
9.9 Post scriptum – pozitivní alternativy?	178
Prameny a literatura	183
Summary	191
O autorech	193